

Participatieraad Haarlem

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van Haarlem

Datum 12 januari 2021
Ons kenmerk 2022/01
Contactpersoon Ingrid van Tienhoven
Telefoonnummer 06-28520648
E-mail ivtienhoven@haarlem.nl
Kopie Daphne Hofman
Onderwerp Ongevraagd advies rond de uitvoering van de Nieuwe Wet Inburgering

Geacht College,

De Participatieraad heeft onlangs informatie ontvangen over de beleidsregel die van toepassing is op de invoering van de Wet Inburgering 2021. Na ons te laten informeren door vrijwilligers en de beleidsadviseur W&I, die allen betrokken zijn bij deze beleidsregel, menen wij een nieuw advies te moeten geven. Dit in navolging van ons advies uit oktober 2020. De Participatieraad maakt zich zorgen over een aantal onderwerpen rond de uitvoering van de Nieuwe Wet Inburgering.

Ondertussengroep

De Participatieraad maakt zich zorgen over de opvang, de begeleiding en de inburgering van de "ondertussengroep". Zij vallen tussen wal en schip omdat de invoering van de Nieuwe Wet Inburgering drie keer is uitgesteld. Statushouders kunnen hier niets aan doen, maar worden wel de dupe van het uitstel.

Advies

De Participatieraad adviseert dringend deze "ondertussengroep" volgens de Nieuwe Wet Inburgering 2021 te behandelen, dat wil zeggen dezelfde brede intake en inburgeringstrajecten aan te bieden als de statushouders die in 2022 instromen.

Financiën

Het is goed dat statushouders de eerste 6 maanden op het financiële vlak ontzorgd worden door de dienst Schuldhulpverlening. Ook het feit dat statushouders gedurende een half jaar een budgetcoach toegewezen krijgen is verheugend. Gezien de complexe regelgeving in Nederland lijkt ons 6 maanden kort.

Advies

De Participatieraad adviseert om ook na die 6 maanden toezicht te houden op de manier waarop statushouders met hun financiën omgaan. Nagegaan moet worden of statushouders goed zijn voorbereid op financiële zelfstandigheid en of zij overzicht hebben op alle kosten die ze noodzakelijk moeten maken voordat hun financiële ontzorging komt te vervallen.

Psychische gezondheid

Vluchtelingen hebben vaak ellendige ervaringen achter de rug voordat ze in Nederland een vluchtelingenstatus krijgen. Psychische nood en trauma's kunnen nog lang nadat de maatschappelijke begeleiding is gestopt een grote rol spelen in de mogelijkheden van statushouders om op een goede manier te functioneren in de Nederlandse maatschappij. Er is volgens de Participatieraad niet alleen in het begin van het inburgeringsproces aandacht nodig voor de mentale gezondheid van statushouders, maar er zou blijvende aandacht moeten zijn voor het psychisch welbevinden van de statushouder,

Participatieraad Haarlem

waarbij rekening gehouden zou moeten worden met de cultuur waarmee de statushouder is opgegroeid.

Advies

De Participatieraad adviseert bij hulp en zorg in de wijken expliciet aandacht te besteden aan eventuele psychische problemen en de cultuur van statushouders.

Begeleiding

Het is positief dat er volgens de nieuwe inburgeringswet een brede intake plaatsvindt waardoor het inburgeringstraject wordt afgestemd op de cliënt. Voor een deel van de inburgeraars is intensieve maatschappelijke begeleiding van groot belang. Volgens de regeling wordt de maatschappelijke begeleiding na 12 maanden afgerond en overgedragen aan het Sociaal Wijkteam. De Participatieraad vindt deze periode voor een deel van de inburgeraars te kort en vraagt zich af of de Sociale Wijkteams wel voldoende toegerust zijn voor de verdere begeleiding van deze groep.

Advies

De Participatieraad adviseert om de begeleiding van betreffende groep op maat toe te passen zodat maatschappelijke begeleiding ook langer kan duren dan 12 maanden.

Aanbod

Overige gezinsmigranten hebben een inburgeringsplicht maar zijn verplicht de kosten daarvan zelf te betalen. Het is echter niet vanzelfsprekend dat elke gezinsmigrant dat kan. Volgens de Participatieraad heeft de gemeente ook een verantwoordelijkheid voor de groep gezinsmigranten die niet in staat is zelf het inburgeringstraject te betalen. Het zou goed zijn als deze groep ook gebruik kan maken van goed inburgeringsonderwijs en daarvoor door de gemeente gefaciliteerd wordt. Volgens de wet heeft de groep statushouders en migranten die de pensioenleeftijd (> 67 jaar) bereikt heeft geen inburgeringsplicht. De Participatieraad vindt dat ook oudere statushouders en overige gezinsmigranten de mogelijkheid moeten hebben om mee te doen aan de Nederlandse samenleving en in de gelegenheid moeten zijn om een inburgeringstraject te volgen.

Advies

Bied gezins- en oudere migranten de mogelijkheid goed inburgeringsonderwijs te volgen en stimuleer het gebruik daarvan.

Communicatie

Voor een deel van de Nieuwkomers geldt zeker dat regels en verplichtingen, maar ook rechten en mogelijkheden niet begrepen worden. Heldere communicatie en een goede uitleg is van cruciaal belang voor de effectiviteit van het inburgeringstraject. Voordat boetes opgelegd worden zou nagegaan moeten worden waardoor regels of reacties van Nieuwkomers op gemeentelijke brieven en telefoontjes uitblijven. Dat voorkomt ellende achteraf.

Advies

Zorg voor heldere communicatie en goede uitleg over regelgeving en wat er van Nieuwkomers verwacht wordt en wees coulant met boeteoplegging als niet zeker is of verkeerde bedoelingen een rol spelen.

Tot Slot

De Participatieraad is zich ervan bewust dat er vanuit de landelijke overheid meer werk naar de gemeente is verlegd. Deze verlegde verantwoordelijkheid voor de inburgering van migranten zou

Participatieraad Haarlem

moeten zorgen voor meer kwaliteit in taallessen en daarbij minder schulden en minder stress bij inburgeringsplichtigen. De Participatieraad blijft graag op de hoogte van de uitvoering en vooral de resultaten van De Nieuwe Wet Inburgering.

Met vriendelijke groet,

Alex de Groot

Voorzitter Participatieraad